

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут і м Ференца Ракоці ІІ

Képzési szint	alapképzés	Tagozat	nappali/levelezői	Tanév/félév	2020/2021
Ступінь вищої освіти		Форма навчання		Навчальний рік/семестр	I/2, II/3 II/4, III/5 III/6, IV/7

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	История зарубежной литературы/ <u>Világirodalom története</u>
Назва навчальної дисципліни	
Tanszék	
Кафедра	014 Середня освіта Мова і література (угорська) / 014 <u>Középfokú oktatás Nyelv és irodalom(magyar)</u>
Képzési program	<u>alapképzés</u>
Освітня програма	
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/ szemináriumi önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 26 Előadás: 106 Szemináriumi gyakorlat: 224 Laboratóriumi munka: - Önálló munka: 450
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 26 Лекції: 106 Семінарські/практичні заняття: 224 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 450
Tárgyelősi oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím e-mail cím)	Beregszászi Anikó (PhD) beregszaszi.aniko@mf.org.ua Kész Márget (PhD) kesz.marget@mf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса)	Mónus Dóra monusdora@mf.org.ua

<p>електронної пошти викладача/ів)</p>	<p>Берегсаци А Ф beregszaszi.ani.ko@mf.org.ua</p> <p>Ке йс М Ю kesz.margit@mf.org.ua</p> <p>Мовнуш Д Ш monusdora@mf.org.ua</p>
<p>А tantárgy előkövetelményei</p> <p>Преквізитаги навчальної дисципліни</p>	<p>A hallgatónak a világirodalom történetének megismerése közben támaszkodni kell a bevezetés az irodalomtudományba elnevezésű tárgy kapcsán megszerezhető tudásra, valamint folyóiratokban bővülő világirodalmi ismeretekre. A hallgatónak rendelkeznie kell művészettörténeti-, stilisztikai-, magyar irodalmi-, színházi- és világtörténelmi alapismeretekkel.</p>
<p>А tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p> <p>Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни</p>	<p>Мета викладання навчальної дисципліни / А tantárgy célja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgatók megismeretése a világirodalomfejlődésének történetével; - a hallgatók megismeretése az egyes századok és korszakok ideológiai és művészeti sokszínűségével az antikirodalomtól a XX sz. irodalmáig - elméleti jártasság kialakítása; - a hallgatók kialakulóban lévő műelemzési képességeinek fejlesztése; - az olvasás iránti vágy fokozása; - fogékonnyá tenni a hallgatókat a képszerűség stílus eszközeinek felismerésére a szépirodalmi szövegekben elemzési és kreativitást igénylő alkotói feladatokkal, professzionális olvasásra nevelés; - a hallgatók szókincsének bővítése, az irodalomelméleti alapgondolatok beépítése a hallgatók elemzési nyelvhasználatába; - a hallgatók beszédprodukcióinak, felleteinek közvetett fejlesztése a művekhez, témakörökhöz kapcsolódó előzetes asszociatív feladatokkal valamint a megismerés folyómatát nélkülöző utólagos feldolgozó feladatokkal; <p>Основне завдання вивчення дисципліни / А tantárgy fő feladata:</p> <p>Az értő olvasóvá nevelés elengedhetetlen cél a tárgy oktatásában. A megértés ki eszközéséhez az érdeklődés felkeltésén keresztül vezet az út, az érdeklődés felkeltésében pedig aktuális vagy speciális párhuzamok észlelése a kulcs, ha sikerül felkelteni az érdeklődést, és sikerül felvértetni a hallgatót a műelemzéshez szükséges ismeretekkel is, közel a megértés.</p> <p>Főbb témakörök:</p> <p>I/2 Antikirodalom</p> <p>II/3 A középkor irodalma</p> <p>II/4 A reneszánsz és a barokk irodalma</p> <p>III/5 A felvilágosodás és romantika irodalma</p> <p>III/6 A 19. sz. második felének irodalma</p> <p>IV7</p>

	A 20. sz. irodalom
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A tantárgy teljesítéséhez a hallgatóknak a következő tartalmi modulok témaköreit kell elsajátítaniuk:</p> <p>I/2 Anti kirodalom 1. A klasszikus (anti) görög irodalom fejlődésének története 2. A klasszikus római latin irodalom fejlődésének története 3. Kötelező irodalomelméleti alapfogalmak a korszakhoz kapcsolódóan</p> <p>II/3 A középkor irodalma 4. Az ókeresztény irodalom fejlődésének története 5. Az arab és perzsa kultúra 6. Középkori színijátás</p> <p>II/4 A reneszánsz és a barokk irodalma 7. Az európai reneszánsz irodalom 8. Az európai barokk irodalom 9. Kötelező irodalomelméleti alapfogalmak</p> <p>III/5 A felvilágosodás és a romantika irodalma 10. A felvilágosodás korának irodalma 11. A romantika irodalma 12. Kötelező irodalomelméleti alapfogalmak</p> <p>III/6 A 19. sz. második felének irodalma 13. A realista irodalom fejlődésének története 14. A naturalizmus</p> <p>IV/7 A 20. sz. irodalma 15. Avantgárd irányzatok 16. A 20. század világirodalmának jelentősebb vonulatai 17. A kulturális tér átalakulása az 1970-es évek után. Az észak-amerikai és a dél-amerikai próza 18. Kortárs európai irodalom 19. Ázsia és Afrika kortárs irodalma.</p> <p><i>A hallgatónak mindig az aktuális félév tárgykörének megfelelően kell számot adni tudásáról órai feladatok megoldásával, kreatív rögtönzésekkel, elemzésekkel, dolgozatok megírásával és beszédprodukciók előadásával. A félévet vizsga vagy beszámoló zárja, melynek feltétele szövegfelismerés.</i></p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók követelmények</p> <p>Інші інформації про дисципліни (політика)</p>	<p>Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні / Az oktatási programnak megfelelően a hallgatónak:</p> <p>знами / tudni a kell:</p> <p>– értelmezni és elemezni a programban szereplő művek lényegét;</p>

<p>дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – felismerni a korszakhoz tartozó legfontosabb irodalomelméleti alapfogalmakat; – összekötni az alkotók életét és munkásságát, munkásságuknak jelentőségét az adott korról valamint a korábbi és elkövetkező irodalmi korszakokkal egyaránt <p style="text-align: center;"><i>emni / képesnek kell lennie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – önállóan elemezni irodalmi műveket; – általánosítani és értelmezni az irodalmi-művészi anyagot, a jövőbeni pedagógiai tevékenység eszmei-nevelési feladatainak meghatározásakor; – elemezni és vizsgálni a művészeti alkotásokat az elméleti, történelmi és művészeti irányzatok szempontjából; – tájékozódni a különböző stílusértéketi korszakokban tevékenykedő írók alkotásai között; – tájékozódni a kritikai irodalomban
<p>A tantárgy alapvető irodalmi és digitális segédanyagok</p> <p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;"><u>Általános szakirodalom</u></p> <p>A magyar irodalomtörténete I-III. – Budapest: Gondolat Kiadó, 1967. A színház világtörténete I-III Budapest: Gondolat, 1986. A világirodalomtörténete. Kristó Nagy István, Budapest, 1993. Trezor kiadó. Appignanesi, Chris: Nésze Neked Posztmodern Ikon, Budapest, 1995. Arisztotelész: Poétika – Budapest, 1963. Babits Mihály: Az európai irodalomtörténete. Budapest: Auktó, 1991 Barta Klára – Farkas Andrea – Kis Zsuzsanna: Irodalmi fogalomtár. – Könyvkuckó Kiadó, 1998 Benedek Marcell: Világirodalom I. Az első nagy korszakok. Mnéva, Budapest, 1968. Bényei Tamás: Az ártatlan ország: az angol regény 1945 után. Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 2009. Bollóás Enikő: Az amerikai irodalom története. Budapest, Csiris Kiadó, 2005. (VII. rész: Az amerikai irodalom 1945 után) Bombitz Atila: Mindenkor utolsó világok. Csiztrák regénykurzus. Pozsony, Kalligram Kiadó, 2001. Cox György: A mitológia kézikönyve, Anni Kiadó, Reprint kiadás. Dobossy László: A francia irodalom története. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1963. Falusi Róbert: Az antik világ irodalmi. Gondolat, Budapest, 1980. Gerencsér Ferenc szerk.: Kicsoda a világirodalomban? Tárogató Könyvek, 2000. Gntli Tibor-Schein Căbor: Az irodalom rövid története. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2008. Goretity József: A kortárs orosz irodalom: irányzatok és szerzők. Literatura. 2005. április 19. A hozzáférés módja: http://www.litera.hu/hirek/goretity-jozsef-a-kortars-orosz-irodalom Grihal, Herre: Alatin irodalomtörténete. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1992. Györffy Miklós: A német irodalom rövid története. Budapest, 1995. Hegedűs Géza: Világirodalmi arcképcsarnok I. Budapest, Trezor Kiadó, 1994.</p>

Kapitánffy István – Szepessy Tibor szerk.: Az ókori görög irodalom vázlatos áttekintés. Budapest, Tankönyvek, 1992..

Klanczay Tibor: A múlt nagy korszakai. Budapest: Szépirodalmi Kiadó, 1973.

Klanczay-Szauder-Szabolcsi: Kis magyar irodalomtörténet. – Budapest: Gondolat, 1965.

Köpeczy Béla – Pók Lajos szerk.: Világirodalmi kisenciklopédia 1-2. Budapest, Gondolat, 1976.

Kulin Katalin: Esszék latin-amerikai regényírókról. Szeged, 1993.

Molnár Gábor Tamás: Világirodalom a modernség után. Budapest, 2005.

Pál József (főszerk.): Világirodalom. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005.

Pető Bertalan: Aposztmodern Amerikában. Hatón, Budapest, 1991.

Rónaszegi Miklós: Színház az egy világ. Móra Kiadó, Budapest, 1962.

Szabó Atila: Művészettörténet vázlatokban. – Győr, veritas, 1997.

Szávai János szerk. Boccacciótól Salingerig: Novellaértelmezések. Budapest: Tankönyvkiadó, 1983.

Szerb Antal: A világirodalom története, Magvető Kiadó, Budapest, 1962.

Szerdahelyi István és Zoltai Dénes szerk.: Esztétikai kislexikon. Budapest, Kossuth Kiadó, 1979.

Tótfalusi István: Irodalmi alakok lexikona, Anno Kiadó, 1998.

Trecsényi-Váldapfel Imre: Görög regék, Móra Kiadó, Budapest, 1973.

Vajda György Mihály – Pál József: A világirodalom története évszámokban. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1988.

Világirodalmi arcképcsarnok I. Hegedűs Géza, Budapest, 1994. Trezor kiadó.

Világirodalomlexikon. Budapest, Akadémia Kiadó, 1970 – 1996.

Гуляев Н. А. И. др. История немецкой литературы – М, Высшая школа, 1975. с., 234-245.

Данилин Ю. И. Пьесы Июльской революции М, 1935

Дмитриев А. С. Проблемы немецкого романтизма М, 1975.

Изд 3-е исправл., дополн. – М: Просвещение, 1984.

История зарубежной литературы конца XIX – начала XX веков: Курс лекций Пбд редакцией М. Е. Елизаровой и Н. П. Михальской – М: Высшая школа 1970.

История зарубежной литературы конца XIX – начала XX века: 1871-1917 Пбд ред.

История зарубежной литературы XIX в, М 1970, ч 2, КН1.

История немецкой литературы М 1966, т. 3

История французской литературы М, 1956, т 2.

Козлова Н. П. Творчество Беранже. – М: изд-во МГУ, 1973. – 80с.

Л. Г. Андреева и Р. М. Самарина. МГУ, 1968.

Мицкевич Б. П. Шарль де Костер и становление реализма в бельгийской литературе. Минск, 1960

Обломиевский Д. Д. Бальзак М 1962

Реизов Б. Г. Французский исторический роман в эпоху романтизма Л 1958.

Трескунов М. С. Творчество Гюго. М, 1961.

Черневич М. Н. И др. История французской литературы – М: Просвещение, 1965. с. 268-271.

Ajánlott olvasmányok

Anti ki rodal o m

Görög irodalom

Homérosz: Iliász, Odüsszeia
Hészi odosz: Theogonia, Munkák és napok
Aiszkhülosz: Perzsák, Leláncolt Prométheusz, Geszteia
Szophoklész: Odiusz király, Antigoné, Élektra,
Euripidész: Médea, Hppolütosz, Iphigeneia Auliszban
Arisztophanész: Madarak, Lüsisztraté, Békák
Aiszóposz meséi
Platon: Az állam
Platon: Lakoma
Arisztotelész: Poétika
Ménandrosz: Az embergyűlölő
Longosz: Daphnisz és Chlóé
Líra:
Szimónidész, Arkhilokosz, Hppómax,
Szapphó, Anakreon, Pindarosz
Alkaios, Theokritos, Kallimakhosz versei

Római latin irodalom

Plautus: A hetvenkedő katona
Catullus versei
Vergilius: Bucolica, Georgica, Aeneis
Horatius ódái
Tibullus elégiái
Propertius Cynthia-versei
Ovidius: Átváltozások, A szerelemtörténetek
Apuleius: Aranyszamár

A középkor irodalma:

Biblia
Ószövetség
A Teremtés könyve
Énekek éneke
Zsoltárok könyve
Újszövetség
Részletek az Evangéliumból
Pál apostol korinthusbeliekhez írt első levele
13. levél (A szerelemtörténet)
János Jelénéseinek könyve
Hegyi beszéd
Pélázatok

Mária-hi muszok
Szent Ferenc: Naphi musz
Pierre Abélard: Szombat esti hi musz
Szent Ágoston Vállomásai (Confessiones)
Abelardus: Sebesülése mtörténete
A Korán
Az Ezeregy éjszaka meséi.
Királyok Könyve
Háfiz, a perzsa Anakreón
Omár Khajjám versei (a rubáik).
Kalévala
Artur mondakör
Roland-ének
Nibelung-ének
Trisztán és Izolda
Valter von der Vogelweide
Carmina Burana.
Villon Nagy Testamentum Balladák
Dante: Isteni színjáték

A reneszánsz és a barokk irodalma:

F. Petrarca: Daloskönyv
G. Boccaccio: Dekameron
Janus Pannonius: Epigrammák, elégiák
N. Machiavelli: Afejedelem Mandragóra
Balassi Bálint versei
Michelangelo Buonarroti: A márvány és az asszony, Szép szemekkel
édes fényt láthatok, Évekkel rakva, bűnnel teljesen
Martin Luther: Erős vár a mi Istenünk
F. Rabelais: Gargantua és Pantagruel (részletek)
P. Ronsard versei
J. Du Bellay versei
M. de Montaigne: Essais (részletek)
Navarrai Margit: Isten veled!, Hétameron (részletek)
W. Shakespeare: Rómó és Júlia, Hamlet, dán királyfi, Lear király,
Othello, a velencei nőr, Szentivánéji álom, Macbeth, szonettek
T. Tasso: A meg szabadított Jeruzsálem (részletek)
L. Gongora versei
M. de Cervantes: Don Quijote
Lope de Vega: Ahós falu, A kertész kuttyaja
Calderon: Az élet álom
B. Pascal: Levelék egy provinciálishoz, Gondolatok (részletek)
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem
P. Corneille: Gd
J. Racine: Phaedra, Andromaque
Molière: Tartuffe, Afösvény
La Fontaine állatmeséi
N. Boileau: Költészettan

Felvilágosodás és romantika:

Prévost d'Exiles: Des Grieux lovag és Manon Lescaut története
C. L. Montesquieu: Perzsa levelek

A Nagy Francia Enciklopédia –részletek
 Voltaire: Cándide, avagy az optimizmus
 Rousseau: Júlia vagy az Új Héloïse. Vallomások
 Montesquieu– Rousseau: Ember és polgár (válogatott írások)
 Saint-Simon herceg és Casanova emlékiratai –részletek
 G. E. Lessing: Laokoon, a Színházi levelek és a Hamburgi dramaturgia
 Johan Wolfgang Goethe: Az ifjú Werther szenvedései
 Johan Wolfgang Goethe: Faust
 Friedrich Schiller: Álmány és szerelem
 Schiller tanulmányai: Anai és szentimentális költészetről
 Hölderlin-Heine: Álmok álmodói (válogatott versek, Populart füzetek)
 Novalis– A Schlegel –F. Schlegel– Tieck: Ajénai iskola (válogatott versek, Populart füzetek)
 E. T. A. Hoffmann: Aranyvirágcserep
 La Martine– Vigny–Nerval–Misset: Költői elnékedések (válogatott versek, Populart füzetek)
 V. Hugo: A párizsi Notre-Dame, Rettenetes évek (válogatott írások és versek)
 J. Swift: Gulliver utazásai
 D. Defoe: Robinson Crusoe
 W. Blake: Apasztalás dalai
 Wordsworth–Coleridge–Byron–Shelley-Keats: Óda a nyugati szélhez (válogatott versek, Populart füzetek)
 Byron: Child Harold zarándokútja
 Puskin: Anyegin, A Fekedáma, versei
 Lermontov: Korunk hőse, versei

A 19. sz. második felének irodalma:

Stendhal: Vörös és fekete, Párizsi kolostor
 Balzac: Goriot apó, Aszénarbor
 Flaubert: Bovaryné, Érzelmek iskolája
 Maupassant: Aszépfiú, Gömböc és más elbeszélések
 Zola: Nana
 Gogol: Holtlelkék, Aköponyeg, Az orr, Arevizor
 Lev Tolsztoj: Anna Karenina, Ivan Iljics halála
 Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés, A Karamazov testvérek, Ördögök
 Csehov: A 6. számú kórterem, Kámelion, Vanya bácsi,
 Három nővér és más novellák és drámák
 Ibsen: Nőra, A vadkacsa, Peer Gynt
 Angol és amerikai realista irodalom Charles Dickens: Cooperfield
 David, Twist Qivér
 Nathaniel Hawthorne: Askarlát betű
 Charles Baudelaire: Aromás virágai
 Paul Verlaine: Szaturnuszi költemények
 Arthur Rimbaud, A párizsi orgona, Részeg hajó, Az első este, Napfény és hús, A meghökkenetek stb.

A 20. sz. irodalma:

Thomas Mann: A Buddenbrook ház, Mária és a varázsló, Toni o Kröger,
 A varázshegy

Franz Kafka: Az át változás, A per
Bulgakov: A Mester és Margarita
Jaroslav Hasek: Svejk
Guillaume Apollinaire versei
Szolzenyicinn Ivan Gyeniszovics egy napja
Jean-Paul Sartre: Egy vezér gyermekkorá
Marinetti versek
Majakovszkij versek
Albert Camus: Közöny
Bertold Brecht: Kurázsi mama és gyermekei, Koldusopera
Velemir Hebnikov költészet
Anna Ahmatova versei
Szergej Jaszennin versei
Makszim Gorkij: Éjjeli menedékhely
Borisz Paszternak: Doktor Zsi vágó
Bohumil Hrabal: Sörgyári capriccio
James Joyce: Ulysses
Marcel Proust: Az eltűnt idő nyomában
Poul Éluard versei
John Steinbeck: Édentől keletre
Samuel Beckett: Godot-ra várva
Gabriel Garcia Marquez: Száz év magány